

Πυροβολώντας τα πόδια μας...

Του **ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΠΕΤΡΙΔΗ**, προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου AMBIO Α.Ε.

Σε δεκάδες πολιτικές και οικονομικές αναλύσεις διαβάζουμε καθημερινά πως η Ελλάδα 2.0, το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, αυτός ο θεμελιώδης οικονομικός αλλά και κοινωνικός μετασχηματισμός που επιχειρείται ώστε να μπορέσει και η Ελλάδα να ακολουθήσει τις καλπάζουσες διεθνείς οικονομικές και γεωπολιτικές εξελίξεις, έχει θέσει συγκεκριμένους και πολύ σαφείς στόχους.

Στους κύριους στόχους περιλαμβάνονται ο περιορισμός των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της κρίσης του Covid-19, η αντιμετώπιση των παραγωγικών και επενδυτικών ελλείψεων και προκλήσεων και βέβαια η ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω δημιουργίας θέσεων εργασίας, αλλά και η βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας.

Βιώσιμη ανάπτυξη

Αν προσέξει κάποιος, ο κοινός παρονομαστής σε όλα αυτά, η λέξη-κλειδί με άλλα λόγια, είναι η ανάπτυξη. Εννοείται σαφέστατα η βιώσιμη ανάπτυξη, η ανάπτυξη με ελεγχόμενες επιπτώσεις και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Και όμως, παρ' όλη τη διάθεση και εκπεφρασμένη επιθυμία και του ίδιου του πρωθυπουργού, υπάρχουν περιπτώσεις όπως ο κλάδος της ιχθυοκαλλιέργειας, όπου ο ίδιος ο κρατικός μηχανισμός φρενάρει αυτή τη δυναμική που έχει αναπτυχθεί. Λες

και λειτουργεί σε ένα άλλο, δικό του, παράλληλο σύμπαν...

Μια μικρή αναδρομή για όσους δεν είναι εξοικειωμένοι με το θέμα. Οι ιχθυοκαλλιέργειες στην Ελλάδα, μια δραστηριότητα 80% εξαγωγική, αναδείχθηκαν εδώ και αρκετά χρόνια ως ο πρώτος εξαγωγικός κλάδος ζωικών προϊόντων και ο τρίτος ως προς την αξία, μετά τα φρούτα/λαχανικά και τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Και βέβαια είμαστε οι πρώτοι σε παραγωγή μεσογειακών ιχθύων στην Ε.Ε. Φυσικό ήταν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον μεγάλων επενδυτικών σχημάτων, με αποτέλεσμα πριν από περίπου 2-3 χρόνια να γίνουν σημαντικές εξαγορές και αναδιάρθρωση του κλάδου με την είσοδο funds-κολοσσών όπως η Mubadala, η Amerga και η Diorasis. Μετά την απόκτηση των υποδομών (assets) οι επενδυτές αναζήτησαν κάποια σχετική ασφάλεια για να αναπτύξουν τις επενδύσεις τους. Σε αυτό το πλαίσιο αποφασίστηκε η επόμενη λογική κίνηση και απαίτηση χρόνων του κλάδου, ο ορισμός ζωνών ανάπτυξης της δραστηριότητας, οι περίφημες ΠΟΑΥ, δηλαδή Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειας, με καθορισμένη παραγωγικότητα, κανόνες και φορέα διαχείρισης. Όλα καλά μέχρι εδώ...

Όσο και αν ακούγεται εξωφρενικό, η ιστορία της ίδρυσης των ΠΟΑΥ ξεκίνησε από το 2011 (!!!), αλλά ο καθορισμός τους κατέστη αναγκαίος μετά τις εξαγορές και την αναδιάρθρωση του κλάδου. Και τι έχει γίνει

μέχρι σήμερα; Από τις 25 ΠΟΑΥ σε όλη την Ελλάδα έχουν εγκριθεί μόλις 6 και οι μελέτες για τις άλλες ακόμα πηγαioέρχονται μεταξύ υπηρεσιών, μελετητών και διαβούλευσης. Και παρ' όλες τις επανειλημμένες δηλώσεις υποστήριξης αυτής της εθνικής σημασίας δραστηριότητας εκ μέρους του πρωθυπουργού, οι εξελίξεις δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ουσιαστικές. Στο πρόσφατο 2ο κλαδικό Συνέδριο Ιχθυοκαλλιέργειας, που έγινε τον Απρίλιο στο Μέγαρο Μουσικής, για ακόμα μια φορά οι καθ' ύλην αρμόδιοι διαβεβαίωσαν τον κλάδο πως θα επισπευσθούν οι διαδικασίες, και πάλι όλα προχωρούν με τους γνωστούς ρυθμούς του ελληνικού Δημοσίου... Ο κρατικός μηχανισμός των υπηρεσιών παραμένει διαχρονικά δύσκαμπτος – και δεν φαίνεται κάτι να γίνεται γι' αυτό...

Πλήγμα στην οικονομία

Αποτέλεσμα; Χωροταξικά δεν ολοκληρώνεται η αναδιάρθρωση της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας με αποτέλεσμα να μην πραγματοποιούνται περαιτέρω επενδύσεις σε υποδομές και προϊόντα μεγάλης προστιθέμενης αξίας – με άμεσο πλήγμα στην εθνική οικονομία. Ο ισχυρισμός πως οι τοπικές κοινωνίες είναι ενάντιες σε οποιαδήποτε οργάνωση των ιχθυοκαλλιέργειών αποτελεί ανυπόστατη δικαιολογία για κάθε δήμαρχο, περιφερειάρχη, γενικό γραμματέα ή διευθυντή που θα πρέπει να γνωμοδοτήσει, συναι-

νέσει ή να υπογράψει αποφεύγοντας την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

Στην πράξη οι χρήσεις τόσο στις χερσαίες όσο και θαλάσσιες περιοχές καθώς και οι όποιες συγκρούσεις με άλλες δραστηριότητες έχουν πλέον διευθετηθεί, διασφαλίζοντας παράλληλα τη βιώσιμη συνύπαρξη με το φυσικό περιβάλλον. Η επίκληση επίσης των αντιδράσεων των «τοπικών κοινωνιών» ως η κύρια δικαιολογία για τις καθυστερήσεις που παρατηρούνται υποκρύπτει ιδιοτελείς βλέψεις και μικροκομματικό συμφέρον διάφορων παραγόντων ή αυτοδιοικητικών αρχόντων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η πλειονότητα του τοπικού στοιχείου που ζει και βιοπορίζεται γύρω από την ιχθυοκαλλιέργεια. Και όλα αυτά σε όφελος της γειτονικής Τουρκίας, η οποία υπερδιπλασιάζοντας την παραγωγή της τα τελευταία χρόνια χτυπά και ανταγωνίζεται στα ίσια πλέον τις ευρωπαϊκές ιχθυοπαραγωγές χώρες – και μάλιστα χωρίς τους περιορισμούς στους οποίους υπόκεινται οι χώρες της Ε.Ε.

Να μη μακρηγορούμε... Κάθε μέρα που περνά χωρίς να χωροθετηθούν οι ΠΟΑΥ είναι εις βάρος της εθνικής οικονομίας, αυτό δεν είναι υπερβολή και το κατανοούν άπαντες. Το θεσμικό πλαίσιο υπάρχει, οι αγορές υπάρχουν, οι επενδυτές αδημονούν, έχουμε ανάγκη αυτή την ανάπτυξη, κι όμως εμείς συνεχίζουμε να πυροβολάμε τα πόδια μας... Μέχρι τότε άραγε;

Η σημασία της χωροταξικής διευθέτησης για την ανάπτυξη - Η περίπτωση των ιχθυοκαλλιέργειών